

EKSAMEN I TKJ4160 FYSIKALSK KJEMI GRUNNKURS, VÅREN 2011
Lørdag 21. mai 2011 Tid: 9.00-13.00

Faglig kontakt på eksamen: Prof. S. Kjelstrup, Mobiltf. 918 97 079

Hjelpemiddel: Typegodkjent lommekalkulator med tomt minne.
Aylward og Findlay: SI Chemical Data
Alle delspørsmål veies likt.

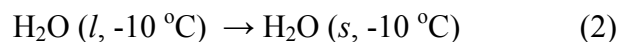
OPPGAVE 1.

a) Utled for et system med en komponent:

$$dG = -S dT + V dp \quad (1)$$

Ta utgangspunkt i 1. lov, definisjonen av entropi, S , og definisjonen av Gibbs energi, G .
Symbolet V står for volum, T for absolutt temperatur og p for trykk.

b) Bruk SI Chemical data og beregn ΔG for den irreversible prosessen ved trykk på 1 bar.
Neglisjer effekt av varmekapasiteten.

c) Bruk (1) og vis at uttrykket for kjemisk potensial for en ideell gass ved en gitt temperatur er

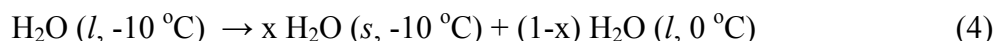
$$\mu = \mu^0 + RT \ln \frac{p}{p^0} \quad (3)$$

Her er p^0 trykket av 1 bar gass med standardtilstand μ^0 . Beregn damptrykket av vann over $\text{H}_2\text{O} (l, -10 \text{ }^\circ\text{C})$ når damptrykket av vann over is ved $-10 \text{ }^\circ\text{C}$ er 1,95 torr. Neglisjer effekt av varmekapasiteten.

Bruk $\Delta G = -250 \text{ J/mol}$ hvis du ikke har funnet svar på b)

d) Beregn entropiforandringen i systemet pluss omgivelser for prosessen, når omgivelsene er et reservoar med $-10 \text{ }^\circ\text{C}$. Neglisjer effekt av varmekapasiteten.

e) La reaksjonen

finne sted i en isolert beholder (irreversibel adiabatisk prosess). x er antall mol is som dannes. Beregn x og ΔS for prosessen. Vannets varmekapasitet må nå tas med i beregningene.

OPPGAVE 2.

To studenter målte varmetoningen ΔH_{mix} ved tilsetning av n_2 mol fast KNO_3 til $n_1 = 10$ mol H_2O . For meget små verdier av n_2 fant de at $\frac{\Delta H_{\text{mix}}}{n_2} = 70.7$ kJ/mol

Videre fant de for $n_2 = 0.5$ mol, at $\Delta H_{\text{mix}} = 33.3$ kJ og $[\partial \Delta H_{\text{mix}} / \partial n_2]_{n_1} = 63.6$ kJ/mol

a) Beregn den partielle molare entalpi for KNO_3 og H_2O når $n_2 = 0.5$ for standardtilstandene

- 1) fast KNO_3
- 2) uendelig fortynnet vannopløsning.

b) Beregn endringen i entalpi når en blanding med $n_1 = 10$ og $n_2 = 0.5$ tilsettes en stor mengde vann.

OPPGAVE 3.

En galvanisk celle ved 25°C består av en hydrogenelektrode ($\text{H}_2(\text{g})$ på Pt) og en $\text{AgCl}(\text{s})|\text{Ag}(\text{s})$ elektrode i en elektrolytt av metylamin (CH_3NH_2) og methylammoniumklorid ($\text{CH}_3\text{NH}_3\text{Cl}$) oppløst i etanol. Oppløsningen er mettet på klorid som foreligger i fast fase. Trykket av hydrogen er 0.893 bar og trykket av metylamin er $4,15 \times 10^{-3}$ bar. Cellens emf er 0.697 V.

a) Sett opp cellen med vanlig konvensjon og skriv opp cellereaksjonen ved overføring av 1 mol elektroner (1 F) i ytre krets.

b) Beregn endring i Gibbs energi for cellereaksjonen fra oppgitte data, når reaktanter og produkter er i standardtilstand.